

273826 - حکم استفاده از تزریق پلاسما برای درمان ریزش مو و تاثیر آن بر روزه

سوال

تزریق پلاسما برای جلوگیری از ریزش مو آیا باعث بطلان روزه می‌شود؟

خلاصه‌ی پاسخ

تزریق پلاسما در پوست سر روزه را باطل نمی‌کند و این به خلاف تزریق خون از طریق رگ است زیرا این کار در جایگاه خوردن و نوشیدن است و در نتیجه روزه را باطل می‌کند. پاسخ:

پاسخ مفصل

الحمدلله.

درمان با پلاسمای غنی شده با پلاکت یا به اختصار (PRP) نوعی روش هست که برای درمان بسیاری از حالات استفاده می‌شود. در این روش نمونه‌ای از خون بیمار را با لوله‌هایی ویژه گرفته و سپس این لوله‌ها را که حاوی خون است در دستگاهی مخصوص قرار می‌دهند و این دستگاه پلاسمای غنی از پلاکت را از گلبولهای قرمز جدا می‌کند. این فرایند چند دقیقه (بین ۵ تا ۹) دقیقه به طول می‌انجامد و سپس پزشک مایع فوق را به محل مورد نظر تزریق می‌کند.

این فناوری در موارد بسیاری از جمله ریزش مو به کار می‌رود و نیاز به ۴ تا ۶ جلسه درمان دارد.

این عمل از نظر شرعی اشکالی ندارد از این جهت که خون انسان از جایی به جایی دیگر از بدنش منتقل می‌شود و از جهتی دیگر این از باب عمل زیبایی نیست بلکه درمانی است برای رفع عیب و برگرداندن آن به همان خلقت خدایی.

در بیانیه مجمع فقه اسلامی به شماره (۴ / ۱) در باب سود بردن انسان از عضو بدن انسانی دیگر - زنده یا مرده - آمده است:

«از حیث تعریف و تقسیم:

اولاً: منظور از عضو، هر بخشی از بدن انسان از جمله بافت‌ها و سلول‌ها و خون و مانند آن است، همچون قرنیه چشم. چه به او متصل باشد یا جدا شود...

صورت اول: نقل عضو از انسان زنده که شامل حالات زیر است:

انتقال عضوی از یک جای بدن به جای دیگر در همان بدن مانند انتقال و پیوند پوست و غضروف و استخوان و رگ و خون

و مانند آن...

از حیث احکام شرعی:

اولاً: جایز است که یک عضو را از یک جای بدن به جایی دیگر از بدن خود شخص منتقل کرد، البته با مراعات این تاکید که سود مورد انتظار از این عمل راجح‌تر از زیان مترتب بر آن باشد و به شرط آنکه برای به وجود آمدن یک عضو مفقود یا بازگرداندن شکل آن به حالت نخست یا برگرداندن وظیفه طبیعی‌اش یا اصلاح یک عیب در آن یا اصلاح نوعی زشتی باشد که فرد به سبب آن دچار آزار روحی یا بدنی می‌شود.

ثانیاً: نقل عضو از بدن یک انسان به انسان دیگر جایز است، اگر این عضو به صورت خود به خود بازیابی می‌شود، مانند خون و پوست که در این حالت شرط است شخص اهدا کننده اهلیت داشته باشد و شروط شرعی معتبر رعایت گردد» به صورت مختصر از مجله مجمع (۴/ ۱: ۸۹).

ثانیاً:

تزریق پلاسما در پوست سر باعث بطلان روزه نمی‌شود زیرا خوردن و نوشیدن و یا در معنای خوردن و نوشیدن نیست حتی اگر به آن کلسیوم افزوده شود زیرا تنها به پوست سر وارد می‌شود و در جایگاه خوردن و نوشیدن نیست بلکه مانند آن است که کسی پوست خود را برای بهبودش روغن زند و به مانند سرمه زدن چشم است که برای آن مفید است و به منزله تزریق آمپول غیر غذایی است.

همینطور گروهی از اهل علم از جمله شیخ الاسلام ابن تیمیه - رحمه الله - بر این مذهب هستند که اگر اثر دوا به داخل بدن هم برسد اما از غیر دهان و بینی باز باعث بطلان روزه نمی‌شود؛ زیرا ممنوع آن چیزی است که به معده می‌رسد و تبدیل به خون می‌شود و در بدن توزیع می‌گردد و این در مداوای زخم عمیق سر و بدن و تزریق و مانند آن است.

نگاه: مجموع الفتاوی (۲۵/ ۲۴۷).

در بیانیه مجموع فقه اسلامی (۹۳) آمده است:

«موارد ذکر شده جزو باطل کننده‌های روزه به شمار نمی‌رود... از جمله:

تزریق‌های درمانی پوستی یا عضلانی یا وریدی، به استثنای مایعات و تزریق‌های مغزی...

آنچه از طریق جذب پوست وارد بدن می‌شود مانند روغن‌ها و کرم‌ها و برچسب‌های درمان پوست حاوی مواد دارویی یا شیمیایی».

حاصل آنکه: تزریق پلاسما در پوست سر روزه را باطل نمی‌کند و این به خلاف تزریق آن در خون از طریق رگ هست که این در جایگاه خوردن و نوشیدن است و باعث افطار می‌شود.

برای توضیح بیشتر پاسخ سوال شماره (38023) را ببینید.

والله اعلم